

GAZETA PORANNA.

WARSZAWA

Czwartek dnia 6 Maja 1841 roku

Piśmiennictwo Krajowe, najtańszy tygodnik literacki w Warszawie razem z Gaz. Poranną przy której wychodzi, kosztuje na mies. zł. 2 gr. 20 bez rozkazania. Kantor Główny przy ul. Trębackiej Nr. 639.

Z Bożej Łaski MY MIKOŁAJ PIÉRSZY

CESARZ i SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYI
itd. itd. itd.

Oznajmiamy wszystkim wiernym Naszym poddanym. — Zaslubiny Najukochańszego Naszego Syna i Następcy CESARZEWICZA WIELKIEGO XIĘCIA ALEXANDRA MIKOŁAJEWICZA z WIELKĄ XIĘŻNICZKĄ MARYĄ ALEXANDRÓWNĄ Córka Wielkiego Xięcia Hesseko-Darmsztadzkiego, odbyły się szczęśliwie, dnia 16 bieżącego miesiąca, w Cerkwi Soborowej Naszego Zimowego Pałacu, w obecności NASZEJ, i przy zgromadzeniu osób Duchownych i świeckich. Obwieszczając o takowym pożądanym przez NAS wypadku, i Rozkazując, Najukochańszą NASZE Synową, Małżonkę NASTĘPCY NASZEGO TRONU mianować CESARZÓWNĄ i WIELKĄ XIĘŻNĄ, Niewątpimy, że wierni NASI poddani i teraz znowu połączą swe modły z NASZEMI do Wszchemocnego i Najłitościwzego BOGA, iżby złał Swą Ojcowską Łaskę na Ukochanych sercu NASZEMU Nowo-Zaslubionych i pobłogosławił Ich związek oraz wzajemną tkiwość, spokojnem, ciągłym szczęściem, w przeciągu lat mnogich, na pociechę Naszę, Najukochańszej Małżonki Naszej CESARZÓWY ALEXANDRY FEDORÓWNY, całego Naszego Cesarzkiego Domu, i dla dobra kochanej i wiernej Nam Rossyi, która w swęj czystej gorliwości, nigdy nie przestanie dzielić z Nami wszystkich Naszych nadziei i radości. Dan w Petersburgu dnia 16 Kwietnia, roku od urodze-

nia Chrystusa, tysiąc ósmset czterdziestego pierwszego, a Panowania Naszego, szesnastego.

Na oryginalne własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano: **MIKOŁAJ.**

Ukaz do Rządzącego Senatu.

Manifestem Naszym z dnia dzisiejszego, obwieszczając wszystkim o zawarciu szczęśliwie związku małżeńskiego, przez Najukochańszego Naszego Syna i Następce CESARZEWICZA WIELKIEGO XIĘCIA ALEXANDRA MIKOŁAJEWICZA, z WIELKĄ XIĘŻNICZKĄ MARYĄ ALEXANDRÓWNĄ, Córka Wielkiego Xięcia Hesseko-Darmsztadzkiego, Rozkazaliśmy tę Najukochańszą Synową Naszą mianować CESARZÓWNĄ i WIELKĄ XIĘŻNĄ. Zarazem Uznaliśmy być właściwem, w uzupełnieniu artykułu 101 zasadniczych praw Państwa postanowić, iżby odtąd na przyszłość, dla małżonek CESARZEWICZÓW Następców Tronu Wszzech Rossyj, przy tytułach Cesarskiej Wysokości i Wielkiej Xiężny, zawsze był dodawany także i tytuł CESARZÓWNY. Rządzący Senat nieomieszcza wydać stosownych rozporządzeń, względem ogłoszenia i wykonania tej Naszej woli.

Na oryginalne własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano: **MIKOŁAJ.**

w Petersburgu,

16 Kwietnia, 1841 roku.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mając na uwadze, że pierwsza wystawa płodów przemysłu krajowego i sztuk pięknych, z dniem 1 czerwca r. b. otworzyć się winna, wkrótce zaraz przypadła po ogło-

szczeniu postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 26 września (7 października) 1840 roku, wznawiającego wystawy w Królestwie; z jakiego powodu niektórzy z pomiędzy artystów i fabrykantów, mogliby nie wydażyć z przygotowaniem i odesłaniem przedmiotów w terminie prekluzyjnym do dnia 16 Maja, na odbiór przedmiotów oznaczonym; przedłuża niniejszem na mocy upoważnienia JO. Księcia Namiestnika Królestwa, takowy termin na ten jeden raz do końca maja b. r., do którego; przedmioty na wystawę przygotowane, nadsyłane być mogą i przez Komitet przyjmowane będą.

LONDYN 24 kwietnia. — Owdowiała Królowa zapadła na zdrowiu w wiejskiej posiadłości swojej w Sudbury.

Między chartystami znaczne zaszło rozdwojenie, a jedna frakcyja zapiera się drugiej. — O'Connor i O'Brien są przywódcami tego stronnictwa, które wprawdzie nie chce publicznie występować, bo fizyczną siłą dopiąć pragnie swoich zamiarów do towarzyskiego biegu rzeczy skierowanych, lecz które w organie swoim Northern Star, oświadcza, że jeżeli się wydarzy sposobność drogą najgorszego terroryzmu zniszczy stosunki i prawa własności. Obaj wymienieni wyżej przywódcy, z więzienia posyłają artykuły do dziennika Northern Star. Na przeciw nich stoi umiarkowane stronnictwo Chartystów pod kierunkiem Lovantta, Collinsa i Vincenta. Chcą oni powszechnego prawa do wyborów, corocznego odnawiania parlamentu, tajemnego głosowania na wyborach i zniszczenia wszelkiej kwalifikacyi majątkowej, lecz nienawidzą oni gwałtownych środków, a Vincent mianowicie w niższej klasie ludu chce znaleźć przychylnych sobie, nakłaniając ich do pracy i kształcenia się jeżeli chcą większe polityczne prawa osiągnąć. Główne jego usiłowanie zmierza do rozszerzenia wiadomości i nauk między niższą klasą ludu.

Z powodu wiatru północno-zachodniego, oczekujemy na początku przyszłego tygodnia

okrętów ze wszystkich stron. Ze szczególną niecierpliwością wyglądamy wiadomości z Indyj zachodnich. Ogłoszony wyjątek z listu pisanego z Liwerpool, donosi, że Dee, który dnia 25 z. m. opuścił Bermudy, nieprzywiózł żadnej o Prezydencie wiadomości. Sun ostrzega aby tej wiadomości nie dawano wiary, bo okręt rządowy nigdy nieudaje się do Liverpool lecz do Falmouth lub Plymouth, nadto Dee opuścił Jamaicę dnia 14 marca a 22 przybył do Antigua.

Według dzienników torysowskich margrabia Clarinearde ma być odwołany z Petersburga i przybyć tu jeszcze przed końcem lata.

Lord Hill wysłał generała Sleigh do Canterbury dla wysledzenia i ukarania żołnierzy, którzy (jak donieśliśmy) oficerów swoich z areztu uwolnili.

W tych dniach kanclerz izby skarbowej zamierza przedstawić budżet, jeżeli tylko nie zajdzie mu jaka w tem przeszkoda. Mniemają, że nastąpią układy o nową pożyczkę. Komitet istniejącego tu towarzystwa przeciw niewolnictwu, zaniósł prośbę do nowego prezydenta Stanów Zjednoczonych, przywołując go aby wszelkiemi siłami działał przeciw niewolnictwu i handlu niewolnikami. Głoszą, że rząd Meksykański nałoży osobisty podatek dla pokrycia wydatków i żądań zagranicznych wierzycieli.

Między urzędowymi dokumentami, tyżącemi się sprawy wschodniej, których niedawno donieśliśmy, znajduje się także remonstracya Lorda Palmerstona przeciw uzbrajaniu się Francyi, datowana dnia 5 maja r. z.

Przed urzędem policyjnym w Londyńskiej Town-Hall stawił się w tych dniach murzyn, zwany Dicnon prosząc o wsparcie na powrotną podróż do Ameryki. Żądanie swoje usprawiedliwiał on tćm, że służąc w oberży w Buffalo nad Niagarą, był zarazem angielskim szpiegiem i mianowicie dopomagał angiłkom do napadu na statek Karolina. I on także zeznał że pan Mac Leod w tej okazyi nie miał żadnego udziału.

Wiele dzienników powtarza mowę kommodora Napiera mianą w Liverpoolu i chwali umiarkowanie z jakim postępował wydając rozkazy na wschodzie jako generał i admirał; jemu przypisują one nawet uniknięcie większego krwi rozlewu i zniszczenie zagrażającej wojny z Francją.

Morning Chronicle powiada, że wieść jakoby król hanowerski wypróżnić kazał pokoje swoje w pałacu St. James jest bezzasadną; monarcha ten wywiózł tylko przedmioty otrzymane w spadku po księciu Augustu.

PARYŻ 26 kwietnia. Dotąd nie ma niepewnego o zamiarach ministra skarbu co do nowej wielkiej pożyczki. Wielu finansowych ludzi mniemają że 450 milionów, o których z początku mówiono, nie będą wystarczającymi i że pożyczka ta daleko więcej wynosić ma.— Dziś głoszą niektórzy, że pan Human po naradach z głównymi bankierami Paryża przekonał się, że zrealizowanie całej pożyczki tylko przy bardzo niekorzystnych warunkach nastąpić może; postanowiono na teraz traktować jedynie 150 milionów i oznajmić izbie że pożyczka ta w przeciągu kilku lat ponowioną być musi dopóki przychody z wydatkami nie staną na równi. Tym sposobem pan Humanniknie wykazania całej potrzebnej sumy, uspokoi także gniew kapitalistów, wzniecając nadzieję zrównania przez staranną oszczędność przychodów z wydatkami.

Piszą z Tulonu dnia 22 b. m. »Podług listów z Algieru, kolumna, która pod dowództwem generała Bugeaud w tych dniach do Miliana wyruszyć miała, uda się stamtąd do Mistaganew. Tam urządzony zostanie obóz z zapasami dla 4 do 5000 ludzi. Większą część osadników, wysłanych z panem Berbruyger do Abdel Kadera w celu zawarcia układów o wymianę niewolnika 12 b. m. wróciła do Algieru skutkiem tej umowy 500 jeńców francuzkich ma być zamienionych z 500 arabami; zamiana nastąpi 20 kwietnia nad brzegami rzeki Cheliff, gdzie miały także miejsce terazniejsze układy.

Izba deputowanych na początku dzisiejszego posiedzenia, przyjęła bez żadnych sporów projekt do prawa o powołaniu do wojska w r. 1841, 80,000 ludzi.

Giełda z d. 26 kwietnia. Zbliżenie sielkwidacyi ożywiło nieco interesa a renta dziś przez cały czas była bardzo poszukiwaną. 3 procentowa stała na 78, 30, a 5 procentowa na 113. 80.

HAGA 24 kwietnia. Król jutro lub pojutrze uda się w podróż do północnej Brabancji. W środku maja książę Joinville odbywając morską podróż, spodziewany jest w niektórych portach holenderskich, mianowicie wyśiądzie na ląd w Helder i uda się do Amsterdamu.

Dziedziczny Wielki Książę Meklembursko-Szweryński, przybył tu zawczoraj pod nazwiskiem hrabiego von Grabow. Wczoraj wieczorem Król przyjmował J. Król. Wysokość, a dziś na cześć jego jest u dworu obiad.

MONACHIUM 25 kwietnia.—Przepis wydany dnia 16 października r. z. zabraniający przez pół roku, wyprowadzenia koni za granice Królestwa, jeszcze na dwa miesiące przedłużony zostało.

KOPENHAGA 26 kwietnia.—Zdrowie następcy tronu od wczoraj znacznie się polepszyło; bulletin zdrowia zaprzestały wychodzić.

DARMSTADT 28 kwietnia.—Dziś jako w dzień zaślubin Jego Cessarskiej Wysokości Następcy tronu Rossyjskiego z Wielką Księżniczką Maryją Aleksandrowną, Księżniczką Hesską i Naddreńską o godzinie 12 w południe odbyło się nabożeństwo w tutejszym kościele w którym najszczerzy udział mieli wszyscy wierni Hessescykowie. — Na pamiątkę tej uroczystości zaślubiono sześć wyposażonych par i o godzinie 1ej dano w ratuszu ucztę dla 120 ubogich.

NEAPOL 17 kwietnia.—Sławna kwestya o siarkę, zdaje się znów następcą powód nieporozumień między naszym i angielskim, oraz niemniej francuzkim dworem. Pan Temple poseł angielski przy dworze tutejszym złożył niedawno gabinetowi naszemu notę tyczącą

tęj sprawy, lecz zamiast dania mu odpowiedzi, wysłano kuryera do posła naszego w Londynie, celem układowania się wprost z lordem Palmerstonem, który jako brat pana Temple, miał to bardzo źle przyjąć.

Dnia 30 marca w wielu częściach Kalabrii i Puglii miało miejsce trzęsienie ziemi, które jednak żadnej nie zrządziło szkody. Wezwiesz mocno działa i zapewne wkrótce wybuchnie. Deszcze i śniegi zrządziły tu wielkie spustoszenia i smutne po sobie zostawiły ślady. Mówią, że eskadra angielska znowu przy mieście naszym zjawi się. Jego Królewska Mość bawi ciągle w Caserta miejscu ulubionem królowej; kilku ministrów także się tam znajduje.

MADRYT 17 kwietnia. Już cztery tygodnie upłynęło od czasu otwarcia kortezów, a rozwiązanie wielkiego pytania o przyszłości kraju hiszpańskiego stanowiąc mającego mianowanie rejencyi, jeszcze jest zbyt dalekiem. Obecna tymczasowa rejencya, idąc wbrew kortezom oznajmia się sama za chorym w walce śmiertelnej będącym i niemoże obmyślić środka nakłonienia izb do nadania życia nowemu ciału rządzącemu. — Twórcy konstytucyi z r. 1839 układając ją niemogli przewidzieć, że cugle rejencyi, wypadną z rąk Królowej Krysztyny, nim córka jej dojdzie do pełnoletności. Inaczej byliby ustanowili dokładniejsze przepisy względem mianowania nowój rejencyi, niżeli zawarte w wymienionój konstytucyi w dodatkowem do niej prawie z dnia 19 Lipca 1837 roku. — Niepewność tych postanowień sprawiła, że obie izby zamiast porozumienia wzajemnego pod względem mianowania, raczej publicznie przeciw sobie występują.

Uwiedomienie Literackie.

Jeden z najnowszych romansów znakomitego niemieckiego pisarza, Ludwika Tieck, pod tytułem: *Vittoria Accorombona* z największem upodobaniem w Niemczech przyjęty i za celny plód w tym rodzaju literatury uważany, który w ciągu sześciu miesięcy od swego zjawienia,

w drugim już rozkupiony wydaniu, jest już w przekładzie polskim przygotowany do druku, i wkrótce ma wyjść na widok publiczny.

O B W I E S Z C Z E N I A.

BANK POLSKI.

Podaje niniejszem do wiadomości, iż w d. 20 Maja (1 Czerwca) b. r. rozpocznie się o godzinie 10 z rana w Sali Giełdowej sprzedaż przez publiczną licytację kosztowności w Banku zastawionych a niewykupionych na terminie. Licytacya ta odbywać się będzie codziennie, wyjąwszy święta, aż do zupełnego tychże kosztowności wyprzedania.

Właściciele przeto zastawów, którzy na terminie nieopłacili należności i nieuzyskali dalszej prolongacyi, zgłosić się zechcą do Kantoru Banku najpóźniej na dni 7 przed rozpoczęciem licytacyi, celem zwrócenia zaciągniętych pożyczki.

W Warszawie dnia 16to/₂₈ Kwietnia 1841 r.

Sadca Stanu Prezes, *Lubowidzki.*

Sekretarz Jeneralny, *Lubkowski.*

Rząd Gubernialny Mazowiecki.

Podaje do wiadomości, iż na dniu 9 (21) Maja r. b., o godzinie 12 z rana, w biurze tułtejszym, odbędzie się głośna in plus licytacya na sprzedaż kolonii Nrem 6 oznaczonej, w Mokotowie, w Obwodzie Warsz. położonej, z przestrzni gruntu morgów 63, przętów 101, miary magdeburskiej, z domu mieszkalnego murowanego, chlewka, obory, stodoły, ogrodu owocowego składającej się, a to poczynając od summy zł. 11,110 gr. 2, której $\frac{1}{10}$ część na vadium, przystępujący do licytacyi złożyć są obowiązani. Inne warunki sprzedaży każdego dziennie, wyjąwszy świąt, w Sekcyi Dóbr i Lasów Rządowych przejrzeć można.

Warszawa dnia 12to/₂₄ Kwietnia 1841 r.

p. o. Gubernatora Cywilnego

Referendarz Stanu, *J. Łaszczyński.*

Sekretarz Iluy, *Rościszewski.*

WIELKI TEATR. — Dziś opera Buffa, *Napój Miłosny*; balet: *Wesele w Ojcowie.*